LEKCIJA 2

Otvaranje i snimanje

Šta je opisano u ovoj lekciji:

- Rad s datotekama
- Snimanje dokumenta
- Poništavanje i ponavljanje operacija

Da biste mogli da uradite bilo šta zanimljivo u Photoshopu CS, treba da naučite kako da otvarate i prikazujete datoteke. Photoshop može da otvori veliki broj formata datoteka, pa možete da radite na slikama iz mnogih izvora. Ako imate skener ili digitalni fotoaparat, možete da u Photoshop učitate slike koje ste snimili pomoću ovih uređaja. Osim toga, možete koristiti i fotografije iz kolekcija na CD-ovima, ili slike koje ste preuzeli s Interneta ili iz drugih mrežnih izvora. U ovoj lekciji biće reči i o načinima za snimanje radova zato što ćete, ako ne sačuvate rad, izgubiti sve izmene koje ste uneli.

Rad s datotekama

Photoshop može da otvori i snimi sliku u mnogim formatima. *Formati* su načini čuvanja informacija u datoteci, tako da se one mogu koristiti u drugim aplikacijama, štampati, ili postaviti na Web stranu i koristiti na Internetu.

U svetu operativnog sistema Windows, formati datoteka su definisani troslovnim oznakama tipa datoteka (tj. nastavcima imena datoteka), kao što su .doc za dokumente iz programa za obradu teksta i .bmp, za rasterske slike (bit mape). U Windowsu možete da isključite prikazivanje oznaka tipova datoteka, tako da ih možda nećete videti, ali, ne brinite, one su tu.

Korisnici Macintosha treba da upotrebljavaju oznake tipova datoteka samo ako dele datoteke s nekim ko radi na PC računaru, ili ako ih postavljaju na Web. Opciju Append File Extension uključujete i isključujete u okviru za dijalog Preferences→File Handling.

Najčešće korišćen format datoteke u Photoshopu jeste njegov matični format. Oznaka tipa je .psd (Photoshopov dokument). Mana korišćenja Photoshopovog matičnog formata jeste to što druge aplikacije možda neće moći da ga otvore. Da biste prenosili datoteke između aplikacija, da biste ih štampali ili objavljivali na Webu, morate ih sačuvati u kompatibilnom formatu. U Photoshop CS svojevremeno je uveden nov format datoteke – Large Document Format (.psb – lakše ćete ga zapamtiti kao "Photoshop Big"). Namenjen je za vrlo velike datoteke. Razvijen je da bi se zadovoljile potrebe korisnika moćnih, multimegabitnih digitalnih fotoaparata, i da biste mogli da obrađujete i snimate velike dokumente s više slojeva. Pošto je nov, ovaj format nije kompatibilan sa starijim verzijama. Datoteke koje snimite u formatu .psb moći ćete da otvorite samo u Photoshopu CS. Format .psb uključujete i isključujete u okviru za dijalog Preferences→File Handling. Ako delite datoteke s korisnicima starijih verzija Photoshopa, isključite ovu opciju.

Sledi spisak i kratak opis uobičajenih formata. Photoshop može da radi i sa mnogim drugim grafičkim formatima.

- Bitmap (.bmp) Standardni grafički format u Windowsu.
- GIF (.gif) GIF je akronim od *Graphics Interchange Format*. To je jedan od tri uobičajena grafička formata koje možete koristiti za objavljivanje radova na Webu. Pošto je komprimovan, brže se prenosi modemom.
- JPEG (.jpg) JPEG je akronim od Joint Photographic Experts Group. JPEG je takođe popularan format za Web.
- PDF (.pdf) Portable Document Format iz Adobeovog programa Acrobat daje dokumente koji se mogu čitati na različitim platformama.
- PNG (.png) Akronim od Portable Network Graphic. Noviji i, verovatno, bolji format za Web grafiku, koji kombinuje dobru kompresiju GIF-a sa JPEG-ovom neograničenom paletom boja. Međutim, stariji čitači Weba ga ne podržavaju. (O ovim formatima i objavljivanju dokumenata na Webu govorićemo u lekciji 24, "Photoshop za Web").
- TIFF (.tif) Akronim od Tagged Image File Format. Datoteke ovog tipa mogu da se snime tako da se mogu koristiti ili pod Windowsom ili na Macintoshu. To je često i optimalan format za aplikacije namenjene pripremi za štampu, kao što su InDesign i QuarkXPress. Kada snimate TIFF datoteku, birate da li će biti uključeni i slojevi. Ako se odlučite za snimanje slojeva, TIFF slika možda neće biti kompatibilna sa svim programima za pripremu štampe.
- EPS (.eps) Encapsulated PostScript je još jedan format koji se često upotrebljava u pripremi za štampu. On koristi jezik PostScript za opisivanje izgleda strane, a kompatibilan je i sa Windowsom i sa Mac računarima.
- Raw (obično .raw) "Sirovi" format koji čuva informacije o slici u obliku najfleksibilnijem za prenošenje datoteka između aplikacija, uređaja (kao što su digitalni fotoaparati) i računarskih platformi.

Opisani formati, zajedno s nekim ređe korišćenim – kao što su Targa i Scitex CT – dostupni su u okvirima za dijalog Save: File→Save i File→Save As. Samo potražite padajuću listu Format. Na slici 2.1 prikazan je okvir za dijalog Save As sa raspoloživim formatima.

Ako radite na Macintoshu i treba da razmenjujete datoteke s korisnicima drugih tipova računara – ili samo hoćete da se obezbedite za svaki slučaj – otvorite okvir za dijalog Preferences—File Handling. Uključite opcije za dodavanje oznake tipa datoteke i za njihovo ispisivanje malim slovima (važno za korisnike nekih starijih verzija Windowsa).

SLIKA 2.1 Photoshop CS2 može da snimi vaš rad u bilo kom od prikazanih formata.

Otvaranje datoteka

Datoteke se u Photoshopu otvaraju lako kao i u ostalim aplikacijama. Možete da otvorite onoliko slika koliko želite ili koliko može da stane u memoriju. Ako je datoteka odgovarajućeg tipa (tj. formata koji Photoshop prepoznaje), dovoljno je da je dvaput pritisnete da biste je otvorili i istovremeno pokrenuli Photoshop. Ako je Photoshop već pokrenut, možete ili dvaput pritisnuti datoteku ili izabrati komandu File→Open. Treći način je da prevučete kompatibilnu datoteku koju hoćete da otvorite na ikonicu programa Photoshop CS2.

Tehnička napomena za korisnike Windowsa

Kada dvaput pritisnete datoteku sa slikom, Photoshop će se pokrenuti samo ako je oznaka tipa datoteke (na primer .bmp) povezana s Photoshopom. Kada se instaliraju novi programi, dešava se da se poremete ranije uspostavljene veze između tipova datoteka i aplikacija. GIF i JPEG datoteke obično se vezuju za Microsoftov Internet Explorer, dok se BMP datoteke obično vezuju za program Paint. Ako pritiskanje dvaput ne funkcioniše, proverite veze između tipova datoteka i programa. Uzgred budi rečeno

Kada otvorite okvir za dijalog, Photoshop prikazuje sve datoteke koje može da otvori. Na slici 2.2 prikazan je Photoshopov okvir za dijalog Open. Kao što vidite, ako pritisnete Preview, Photoshop će prikazati umanjeni prikaz izabrane slike. Da biste napravili umanjene prikaze, izaberite Preferences→File Handling i iz liste Image Previews izaberite opciju Always Save.

Umanjeni prikaz (engl. *thumbnail* – nokat palca) jeste umetnički termin za minijaturnu verziju slike i zove se tako zato što najčešće nije veći od nokta.

SLIKA 2.2

Svaka prikazana datoteka može se otvoriti u Photoshopu.

	Ope	n	
	Enable: All Readable Docur	nents 🗘	
	figs PS8 ch06	•	
iDisk iNetwork Prospect Hill Macintosh HD Prosche Prosche Prosche Prosche Ready to go Besktop Adpress Book Expo Applications Documents Movies Use Adobe Dialog	Figs PS & ch05 figs PS & ch07 figs PS & ch04 figs PS & ch04 figs PS & ch04 figs PS & ch02 figs PS & ch02 figs PS & ch02 figs PS & ch06 Figs PS & ch06 Figs PS & ch08 Figs PS & ch09 figs PS & ch09 figs PS & ch01 Figs PS & ch09 Figs PS & ch09 Figs PS & ch01 Figs PS & ch09 Figs PS & ch09 Figs PS & ch09 Figs PS & ch09 Figs PS & ch01 Figs PS & ch09 Figs PS & ch09	> 06fig01.tif > 06fig02.tif > 06fig03.tif > 06fig03.tif > 06fig07.tif > 06fig08.tif > 06fig09.tif > 06fig01.tif > > > 06fig11.tif >	d Again
New Folder		Cancel	Open

<u>Isprobajte</u> sami	Otvaranje datoteke	
▼	Kao što ste videli, Photoshop podržava većinu grafičkih formata. Verovatno negde na disku imate neke grafičke datoteke, pa hajde de pronađemo jednu i da je otvorimo.	
•	 Izaberite File→Open ili pritisnite Ctrl+O (Windows), odnosno Command+O (Mac) da biste otvorili okvir za dijalog Open. U okviru za dijalog pronađite datoteku s kojom želite da radite. Pritisnite je dvaput, ili istaknite njeno ime pa pritisnite dugme Open. 	

Korišćenje prikazivača slika (Bridge)

Ako imate samo nekoliko datoteka sa slikama i ako uredno čuvate datoteke na računaru, lako ćete pronaći dokument koji tražite. Međutim, ako ste kao ja, datoteke će biti svuda, a njihova imena biće nasumični brojevi koje slikama dodeljuje fotoaparat. Zato je Photoshopov Bridge moja omiljena alatka. Da biste ga otvorili, izaberite File→Browse (slika 2.3).

Pritisnite jezičak kartice gore levo (Favorites ili Folders) i – krećući se kroz hijerarhiju direktorijuma – pronađite odgovarajući direktorijum. Čim ga izaberete, prikazaće se "slajdovi" svih slika koje on sadrži. Ako izabrani direktorijum ima poddirektorijume, oni će biti prikazani sličicama omotnica. U gornjem levom oknu vidite gde se nalazi datoteka koju ste otvorili. Ako vaš digitalni fotoaparat ili skener čuva podatke o slici, u donjem oknu ćete pronaći razne informacije: na primer, parametre

SLIKA 2.3 Veličinu tri okna na levoj strani prozora možete promeniti povlačenjem razdelnika (traka koje ih dele).

objektiva i blende fotoaparata, da li je data ekspozicija zahtevala korišćenje blica, i tačan minut i sekund kada je slika snimljena – znači, gotovo sve što treba da znate izuzev toga gde je slika snimljena. U stvari, danas postoje i digitalni fotoaparati za specijalne namene, sa ugrađenim GPS sistemom (sistemom za globalno pozicioniranje), koji vam *mogu* reći i gde je slika snimljena.

Pregledajte direktorijume i slike u njima dok ne nađete onu koja vam treba. Dvaput pritisnite umanjeni prikaz slike u desnom ili levom delu prozora da biste otvorili original.

Uvoženje datoteke

Komanda Import (File→Import) omogućava da u Photoshopu otvorite slike snimljene u formatima za čije su uvoženje u Photoshop potrebni dodatni moduli, kao i datoteke koje nisu na vašem disku. To su obično datoteke dobijene pomoću skenera ili digitalnog fotoaparata i posebni tipovi datoteka, kao što su PICT resursi (samo za Macintosh).

Učitavanje datoteka iz digitalnih fotoaparata

Slike iz većine digitalnih fotoaparata mogu da se učitaju direktno u Photoshop. Dodatni filtar ili prikazivač slika dobijate zajedno s fotoaparatom. Smestite ga, ako tako piše u uputstvu, u direktorijum Plug-ins. (Ne zaboravite da morate izaći iz aplikacije pre nego što instalirate dodatne module. Ako ih instalirate dok Photoshop radi, program ne može da ih vidi sve dok ne izađete iz njega i ponovo ga pokrenete.) Da biste učitali sliku, priključite kabl fotoaparata u USB priključak na računaru. Zatim izaberite File→Import i model aparata iz kog učitavate sliku. Slike se prikazuju na ekranu kao na stolu za pregledanje slajdova – slično kao u Photoshopovom prikazivaču slika. Možete da vidite veću sliku ili da saznate više datalja o njoj ako je pritisnete dvaput, ili ako izaberete opciju Get Info. Ipak, ne možete da pritisnete sliku i da očekujete da će se otvoriti u Photoshopu. Ona će se otvoriti u sopstvenom prozoru preko celog ekrana, a da biste je obrađivali u Photoshopu, morate je otvoriti iz Photoshopa.

Korisnici operativnog sistema Mac OS X mogu otvoriti fotografije i iz programa iPhoto – Macove aplikacije koja ne zahteva dodatni softver da bi učitala slike iz najrazličitijih digitalnih fotoaparata. Na slici 2.4 prikazana je mala zbirka fotografija učitanih direktno iz fotoaparata Nikon CoolPix 5700. Pomoću programa iPhoto veoma je lako napraviti fototeke, a u njega možete i uvesti slike koje ste obradili u Photoshopu da biste brzo napravili prezentaciju sa slajdovima.

Camera Row

Camera Row je format koji je 2002. godine Adobe uveo kao dodatni modul, i prodavao ga zasebno. Pošto se pokazao korisnim i popularnim, uključen je u Photoshop CS2. On omogućava direktno učitavanje fotografija iz digitalnog fotoaparata, bez prevođenja datoteke u format JPEG. On uzima sirove podatke iz fotoaparata, i daje vam – u osnovi – digitalni "negativ". Pri kopiranju svake slike u računar, možete joj korigovati boje, izoštravati je, kompenzovati deformacije nastale zbog upotrebe sfernog sočiva, i primeniti druge tehnike dorade.

Učitavanje datoteka iz TWAIN interfejsa

Komande TWAIN Acquire i TWAIN Select, koje se nalaze u podmeniju File→Import, ne učitavaju slike. One samo omogućavaju da pokrenete odgovarajući softver za skener koji može da se koristi iz Photoshopa i da ga koristite za učitavanje skeniranih slika. Photoshop podržava standarde skeniranja TWAIN, TWAIN32 i TWAIN_32. Više informacija naći ćete u uputstvu za skener.

Snimanje datoteke

Najvažnije je da svoj rad snimate često. Računari su skloni neočekivanim otkazima i greškama. Snimanje traje samo nekoliko sekundi, a sigurno vam nije svejedno da li ćete morati da radite sve iz početka ili ćete samo ponovo otvoriti datoteku ako računar padne.

Kada prvi put snimate sliku, videćete okvir za dijalog Save As (slika 2.5). Imenujte datoteku, izaberite odgovarajući format iz padajuće liste i pritisnite dugme Save. Da biste snimali datoteku tokom rada, izaberite File→Save ili pritisnite Ctrl+S (Windows), odnosno Command+S (Mac).

Save As: garden. Where: 💷 Des		.tif	
		sktop	•
Format:	IFF		•
Use Adobe Dialog Sa	Save:	🗌 As a Copy	Annotations
		Alpha Channels	Spot Colors
	Color:	Use Proof Setup: V	Vorking CMYK
		Embed Color Profil	a: sPCB IEC61966-2.1

SLIKA 2.5 Snimanje datoteke u Photoshopu.

Rad na različitim platformama

Samo za korisnike Macintosha: ako treba da radite na različitim platformama, tj. i na Macu i na PC-ju, obavezno uključite oznake tipova datoteka. Ova opcija se nalazi u okviru za dijalog Preferences. Osim toga, uvek potvrdite opciju Use Lowercase da biste bili sigurni da je datoteka kompatibilna sa Windowsom i Unixom. Budite oprezni!

Pored poznatih komandi Save i Save As, Photoshop ima još komandi za snimanje, na primer Save As a Copy, koja se nalazi u okviru za dijalog Save As. Komanda Save As a Copy, kao i komanda Save As, omogućava da snimite datoteku pod novim imenom i na novom mestu. Razlika je u tome što, posle komande Save As nastavljate da radite na toj novoj datoteci.

Ako koristite komandu Save As a Copy, snimate kopiju datoteke kakva je u tom trenutku, a nastavljate da radite na originalnoj datoteci, a ne na kopiji. Komanda Save As a Copy je naročito korisna za pravljenje rezervne kopije dokumenta pre nego što napravite veliku izmenu, na primer, smanjenje dubine (broja) boja ili povećanje kompresije pri snimanju u format JPEG, kao i za snimanje datoteke u drugom formatu. Pretpostavimo da pravite logotip svoje kompanije i želite da ga koristite i za klasičnu štampu i za Web. Dokument koji ćete štampati snimite u formatu TIFF ili EPS, a dokument za Web snimite komandom Save As a Copy u formatu JPEG ili PNG. Imenu datoteke automatski se dodaje reč copy.

Poslednja komanda za snimanje datoteka, smeštena u meniju File, jeste Save for Web. Ona nudi parametre pomoću kojih možete da optimizujete sliku za Web, i omogućava da vidite i izaberete stepen JPEG kompresije koji daje najmanju sliku prihvatljivog kvaliteta. Slike za Web možete snimiti ili u Photoshopu ili u programu ImageReady. Ukoliko ne koristite animacije i druge, specijalne efekte za Web, potpuno je svejedno gde ćete snimiti datoteku, a ako ih koristite, verovatno ćete ih snimati u programu ImageReady. O ovome će detaljnije biti reči u lekciji 24.

Smanjivanje datoteke

Kada počnete da radite s različitim Photoshopovim datotekama, primetićete da vam se disk ubrzano puni. Photoshopove datoteke veoma lako i brzo mogu da postanu vrlo velike, a možete ih smanjiti na nekoliko načina:

- smanjite rezoluciju ili fizičke dimenzije slike
- smanjite broj boja na paleti korišćenoj za sliku
- koristite format koji komprimuje sliku
- koristite uslužni program za komprimovanje posle snimanja datoteke
- spojite slojeve u matičnim Photoshopovim datotekama
- obrišite alfa kanale koji vam više ne trebaju

Smanjivanje rezolucije nije preporučljivo ako nameravate da štampate sliku. Ukoliko ćete sliku gledati samo na monitoru ili na Webu, smanjite rezoluciju na 72 dpi. Ipak, budite svesni da ćete ponovnim povećanjem rezolucije – ako se predomislite – smanjiti kvalitet slike. Rezoluciju možete da promenite u okviru za dijalog Image→Image Size. Neka ne bude manja od 72 dpi.

Smanjivanje broja boja postiže se smanjivanjem njene dubine izražene u bitima. Ako to uradite, možda će boje na ekranu i u štampi delovati isprano. Ako radite u sivim tonovima (tj. ako na slici nema boja), smanjite dubinu boja na 8 bitova tako što ćete izabrati stavku Grayscale u podmeniju Image→Mode. Dobićete 256 nijansi sive, što je više nego što štampač može da odštampa. Ako želite da koristite komprimovan format, izaberite TIFF sa LZW kompresijom, čime se datoteka pri snimanju automatski svodi na najmanju moguću veličinu. Metoda koja se pri tom koristi je takozvana *kompresija bez gubitaka* (engl. *lossless compression*), tako da se slika ne degradira i boje ne deluju isprano. LZW kompresiju (koja je dobila ime po svojim tvorcima, Lempelu, Zivu i Welchu) koriste i formati GIF i PDF.

Postoje i formati, kao što je JPEG, koji primenjuju *kompresiju s gubitkom* (engl. *lossy compression*). Kao što i ime govori, neki podaci se gube pri komprimovanju slike. Na primer, umesto 20 nijansi plave na slici neba u formatu TIFF, možda ćete na istoj slici u formatu JPEG imati samo 5 nijansi plave. Naravno, razlika se vidi. Nažalost, kompresija je neophodna kada postavljate slike na Web, u multimedijsku prezentaciju i, uopšte, kada su ograničeni vreme učitavanja ili prostor za smeštaj datoteka. JPEG datoteke zauzimaju najmanji prostor na disku. Treba da zapamtite da se JPEG datoteka pri ponovnom snimanju u tom formatu dodatno komprimuje, čime se gubi još podataka. Ako dugo radite na JPEG datoteci, može vam se dogoditi da na kraju dobijete neupotrebljivu sliku. Ukoliko nameravate da duže obrađujete sliku, snimite je kao Photoshopovu datoteku. Nemojte da je prevodite u format JPEG sve dok je potpuno ne obradite i ne pripremite za postavljanje na Web stranu. Ako morate da doradite sliku, bacite JPEG datoteku i radite sa Photoshopovom verzijom.

Kada želite da sačuvate datoteke za buduću upotrebu, sačuvajte ih kao Photoshopove dokumente (sa oznakom tipa .psd), ili u nekom drugom formatu s kojim volite da radite, a zatim ih komprimujte pomoću uslužnih programa kao što su PKZip, WinZip, ili StuffIt. Svi ovi programi primenjuju kompresiju bez gubitaka i sabijaju datoteke sa slikama za 20 do 50%. Komprimovanje JPEG ili GIF datoteka relativno je beskorisno zato što su one već komprimovane. Dodatnim komprimovanjem možete uštedeti samo još nekoliko procenata.

Slika 2.6 je tipična digitalna fotografija koju sam snimila u nekoliko različitih formata. (Original je širok oko 13 cm i snimljen je na 200 dpi.) U tabeli 2.1 dati su uobičajeni formati i veličine datoteka koje su bile potrebne za smeštanje ove slike. Prikazana verzija je u matičnom Photoshopovom formatu, PSD.

Format	Veličina datoteke
PSD (Photoshopov matični format)	1,97 MB
BMP	1,97 MB
EPS	2,82 MB
GIF	536 KB
JPEG (visok kvalitet)	272 KB
JPEG (nizak kvalitet)	192 KB
PDF (srednji kvalitet)	188 KB
PNG (sa preplitanjem)	1,3 MB
TIFF (sa LZW kompresijom)	1,4 MB

 TABELA 2.1
 Poređenje formata i veličine datoteka za sliku 2.6

SLIKA 2.6 Ako skladišni prostor nije problem, ne komprimujte sliku.

Izbor formata

Kako da izaberete pravi format kad ih ima toliko? Nije tako teško. Sve dok radite na slici, snimajte je kao Photoshopov dokument (.psd). Videćete da to ima smisla, naročito kada budete naučili da radite sa slojevima, zato što Photoshopov matični format čuva slojeve, dok većina ostalih formata traži da sve slojeve spojite u jedan. Kada "spljoštite" slojeve, ne možete ih ponovo razdvojiti. Prema tome, sve dok mislite da ćete se vraćati na sliku i dorađivati je, snimajte je kao Photoshopov dokument.

Kada završite obradu slike i budete spremni da je stavite u drugi dokument da biste je odštampali na PostScript štampaču, snimite je u formatu EPS. Ako niste sigurni gde će se slika štampati, snimite je u formatu TIFF zato što je TIFF kompatibilan s većinom štampača i programa za pripremu štampe. Ukoliko nameravate da sliku postavite na Web stranu, izaberite format GIF – ako se radi o crtežu, slici sa velikim jednobojnim površinama, ili slici na kojoj je korišćena ograničena paleta boja. S druge strane, ako se radi o fotografiji ili slici sa kontinualnim tonovima (tj. mnoštvom boja), izaberite JPEG ili PNG. Ukoliko želite da učitate sliku u neki drugi grafički program da biste je doradili, izaberite Photoshopov matični format (PSD) – pod uslovom da ga taj drugi, odredišni program podržava. Ako odredišni program ne prepoznaje Photoshopove datoteke, izaberite format TIFF.

Poništavanje i ponavljanje operacija

Počevši od Photoshopa 5, Adobeovi programeri su konačno udovoljili zahtevima korisnika i uveli paletu History i alatku History Brush. Paleta History čuva spisak svih alatki koje ste koristili i svih izmena koje ste uneli, a broj prethodnih operacija koje se čuvaju zadajete u meniju opcija palete History. Osim toga, možete napraviti i "snimke" dokumenta tokom rada i koristiti ih kao snimljena stanja (faze) na koja možete da se vratite. Na slici 2.7 prikazana je paleta History za sliku koja je pretrpela mnogo izmena.

Možete da pritisnete bilo koji prethodni korak da biste se vratili na njega ukoliko vam se ne sviđa ono što ste u međuvremenu uradili. Paleta History je na neki način korisnija od zadavanja komande Undo više puta, zato što omogućava da se vratite na određeni korak i selektivno poništavate i ponavljate operacije. Što je još važnije, ona omogućava da snimate dokument tokom rada, a da ipak posle možete da se vratite na prethodno stanje. U prethodnim verzijama Photoshopa, kao i u nekim drugim programima, komanda Undo nije bila dostupna nakon što ste snimili dokument. O paleti History i istorijskoj četkici (koja omogućava da poništite proizvoljan deo izmena) biće više reči u lekciji 7, "Četkice i umetničke alatke".

Naravno, uvek možete da pritisnete Ctrl+Z (Windows), odnosno Command+Z (Mac) da biste poništili prethodnu operaciju, pa još jednom da biste opozvali poništavanje. Za poništavanje više sukcesivnih operacija, pritisnite Ctrl+Alt+Z (Windows), odnosno Command+Option+Z (Mac).

Sažetak

Photoshop može da radi s velikim brojem grafičkih formata datoteka iz mnogih izvora. One koje ne može da otvori direktno – kada ih pritisnete dvaput ili izaberete u okviru za dijalog Open – možete da učitate pomoću komande Import i dodatnih programa (filtara). Ako imate digitalni fotoaparat ili skener, uz njih ste možda dobili dodatni program koji omogućava da otvorite sliku u Photoshopu. Pogledajte uputstvo za te uređaje.

Logično, Photoshop može i da snima iste formate koje može da otvara (izuzev formata Raw). Različiti formati imaju različite namene i daju datoteke različite veličine. Neki su posebno namenjeni za upotrebu na Webu, a drugi za klasičnu štampu. Izaberite format koji odgovara nameni slike.

Paleta History snima svaku operaciju koju izvedete na slici. Kroz listu na paleti History možete da putujete unapred i unazad, i da lako poništite ili ponovite izmene, čak i ako ste već snimili dokument.

Radionica

Pitanja i odgovori

Pitanje: Koje datoteke se bolje komprimuju u formatu GIF nego u formatima JPEG ili PNG?

Odgovor: Pošto GIF koristi ograničenu paletu boja, svaka slika koja sadrži samo nekoliko boja daće manju datoteku ako izaberete format GIF umesto bilo kog drugog formata. Grafički elementi kao što su jednobojni naslovi, logotipi, grafikoni, dijagrami ili crteži, daće vrlo male GIF datoteke. S druge strane, GIF nije pogodan za slike u punom koloru.

Pitanje: Kada treba da koristim komandu Save As a Copy?

- **Odgovor:** Koristite Save As a Copy kada hoćete da napravite kopiju slike na kojoj radite i da zatim nastavite da obrađujete original, a ne kopiju. Pretpostavimo da imam sliku koja se zove Cvet, koju sam obrađivala i snimila. Ako komandom Save As a Copy snimim kopiju pod imenom Cvet copy, pa nastavim da radim, i dalje ću raditi na originalnoj slici Cvet, ali ću imati i kopiju slike onakve kakva je bila pre poslednjih izmena.
- Pitanje: Koje formate datoteka treba da koristim za slike koje ću staviti na Web stranu?
- **Odgovor:** Dok pravite ili obrađujete slike, trebalo bi da koristite isključivo Photoshopov matični format. To vam omogućava da iskoristite sve Photoshopove moćne funkcije za obradu, uključujući i slojeve. Kada završite sliku, snimite je kao GIF, JPEG ili PNG da biste je koristili na Webu.

Pitanje: Kako dubina boje utiče na veličinu datoteke?

Odgovor: Jednostavno rečeno, što je veći broj boja na slici koje dati režim boja podržava, to je veća datoteka – zato što je potrebno više bitova da bi se opisao veći broj boja.

Kviz

1. BMP je

- a. PC format za bit mape (rasterske slike).
- **b.** Macintoshev format za bit mape.
- c. Unixova skraćenica za Better Management Program.

2. GIF je

- a. Format koji se uglavnom koristi na Webu.
- b. Macintoshev grafički format.
- c. Sličica koja se koristi kao ikonica na radnoj površini.

- 3. TIFF je akronim od
 - a. Tiled Image Format.
 - **b.** Tagged Image File Format.
 - c. Typical Information Font.
- 4. Da biste koristili skeniranu sliku
 - a. Izaberite File→Open Scanner.
 - b. Dok je Photoshop otvoren, uključite skener.
 - c. Izaberite File→Import→TWAIN (ili dodatni program skenera).

Rešenja kviza

- **1.** a. Bit mape su slike sastavljene od tačaka ekrana (piksela). Datoteke u kojima se one nalaze ne moraju da budu velike.
- b. GIF je skraćenica od Graphic Image Format. Razvila ga je kompanija CompuServe da bi korisnici njihove mreže mogli da razmenjuju fotografije.
- 3. b. Kada snimate TIFF datoteku, morate izabrati da li je za PC ili za Mac.
- **4.** c. Proverite da li je instaliran softver za skener. Njegove dodatne programe smestite u Photoshopov direktorijum Plug-ins.

Vežbe

- **1.** Otvorite jednu od svojih digitalnih fotografija ili slika koje ste nacrtali i snimite ih u različitim formatima. Pogledajte kako format utiče na veličinu datoteke.
- 2. Otvorite nov dokument i isprobajte neke alatke, kao posle prve lekcije. Na paleti History pogledajte šta ste sve radili. Pritisnite neku stavku i posmatrajte kako se slika vraća u stanje u kakvom je bila pre nego što ste upotrebili tu alatku. Ponovo pritisnite poslednju stavku na paleti da biste dobili poslednju verziju slike.